

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

3/4 . . . 10 „

1/2 . . . 5 „

Za Nemčijo K 16.80.

Za Ameriko in inozemstvo . . . K 20.—

Posamične številke stanajo . . . 10 vin.

Na naročila brez doposlane naročilne se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Volitev v goriško trgovsko zbornico.

Krik enoglasnega ogorčenja vsega slovenskega trgovstva in obrtništva je zauril te dni po vsej deželi. Italijanski voditelji trgovske zbornice so razposlali samo lašk o pisane volilne izkaznice. Oklic vsebuje nekaj števil, o kakem pouku, kako voliti, ni govora.

Italijani, ki bi imeli dovolj vzroka biti bolj ponižni, so zagrešili nezaslišan čim-iz-zivanje. Zbornica, namenjena vsej deželi, ne pozna našega jezika. Zdej pa celo c. k. volilna komisija, ki izvršuje kakor upravna oblast mesto c. k. vlade volilne posle, s tem zanika, da so na Goriškem tudi slovenski trgovci in obrtniki in razpošilja vse le italijansko. Reči se mora, da Italijani znajo provocirati. Silijo nas naravnost v neizprosno boj in sovraštvo. Dejanje c. k. komisije, ki zanika existenco Slovencev na Goriškem, je čin, ki povzroča jezikovne razpore, kjer bi jih najmanj pričakovali.

Slavoznani čl. XIX drž. zakonov si je s težavo priboril pot v c. k. urade te dežele, a enoglasne razsodbe državne sodnije na Dunaju so nam vseeno prinesle v tem pogledu ugodnejši položaj. Človek bi torej pričakoval, da c. k. komisija za volitev v goriško trgovsko zbornico ta zakon in te sodbe pozna. In če jih pozna, da se vsled svoje obljube po njih ravna. Zastonj! Za to c. k. komisijo zakon in praksa ne obstojata.

Naši volilci so hoteli, videč že samo laške kuverte, zavrniti izkaznice. Mnogi so to storili. Drugi so upali, da je morda v kuverti sami dvojezična tiskovina. Sedaj pa vsi z ogorčenjem konstatujejo, da nas c. k. komisija izziva. Ali naj se radi te volitve vsi učimo laški? Kje naj, če ne umemo razpisa, vemo, kako se volilna pravica izvršuje? To pa toliko manj, ker je volilni red zamotan in zveržen.

S tem pa, da se Slovenci protivijo vsprejemati samolaške listine, zopet računajo laški trgovci. Oni računajo na napa-

ke, ki se v formalnostih napravijo. S tem upajo zmagati.

Ali je tak položaj vzdržljiv? Ali more c. k. vlada to mirno gledati? Ali je taka volitev zakonita? Po našem prepričanju in občutku to nikakor ni mogoče.

Zadnji čas se je z višjega mesta večkrat govorilo o patriotizmu Slovencev. Očitalo se jim je, da se ne ogrevajo v zadostni meri za ore smotre, ki se o njih od zgoraj misli, da so za državo edino koristni. Ni tu pravo mesto, da o tem razpravljamo. Prosimo vladno gospodo, naj polože roko na srce in se užive v vlogo goriškega Slovenca: Kedar je treba plačati doklado za goriško trgovsko zbornico, nas najdejo prav čisto vse do zadnjega, volilce in nevolilce. Še silno čast nam dajejo c. k. davčni uradi, da nas vabijo k plačilu davka tudi v našem jeziku! Zdej pa, ko gre za to, da se voli zastopstvo, ki ta denar uporablja, ki nam doklado nalaga, zdaj ko se gre nam vsaj za kontrolo tega gospodarstva, zdaj nas naenkrat nihče ne pozna.

Zdej se nas vabi k volitvi v neznanem jeziku na način, ki vnaprej onemogoči, da volitev pravilno izvršimo. Pri plačilu prvi, pri volitvi brezpravni in sicer od strani c. k. oblasti. Roko torej na srce! Mi nismo več sužnji, marveč smo ponosni na svojo narodnost. Zato pa sejete s tem postopanjem v naših srcih tako razpoloženje, ki Vam je že zdaj neljubo in Vam zna še bolj neljubo postati.

Kaj nas učijo Bulgari?

Slovenci mnogo premalo premišlujejo, v koliko so sami krivi svojih političnih in narodnih neuspehov. Na vsak način bi bilo to za Slovence dobro, da se pouče pri drugih narodih, v koliko imajo ti pripisovati svoj razvoj in veličino svojim narodnim prednostim in vrlinam. V najnovjši dobi imamo prav lepo primerovo ravno v Bulgariji. Vprašamo se torej: katerim vrlinam morejo Bulgari pripisovati svoje

glasovir. Z eno besedo: dekle je bilo dosti izobraženo in Manjička zares ni mogla reči, da ji je bilo dolgčas ta večer. Ti ljudje so bili vse drugačni, kakor oni, ki jih je poznala doslej, in nehote je zapazila zdaj to, zdaj ono, kar ji je bilo povsem novo. Manjička se je sponnila, da je imela tudi Hivrija, dasiravno je bila neznanca, brez-pomembna ženska, na sebi nekaj lastnega, originalnega, o čemer je morala razmišljati; celo ona bedasta deklina, s katero se je danes slučajno razgovarjala, celo ta ima nekaj svojega, čeprav samo originalni način nerazumnosti, omejenosti.

»Naposled boš prišla do zaključka, da so vsi ljudje zanimivi!« je pomislila Manjička napol v šali.

»No, zdaj se nadejam, da pridete tudi vi k nam!« ji je rekla popova žena pri slovesu.

»Seveda, na vsak način!« je odgovorila Marja Vladimirovna popolnoma prepričano in v glavi se ji je zasvetila misel: »Zanimivo je, kako žive ti ljudje doma!«

Ko sta sami odšli, ni omenila Zinajida Petrovna niti z jedno besedo, da se čudi, ker se obnaša Manjička drugače. Bala se je, da bi porušila prijetno razpoloženje, zato se je zadovoljila s tem, da je pogledala hčer s hvaležnim pogledom. Ko pa ji

velikanske uspehe in svoj naravnost nezasišlan napredek na vseh poljih narodnega življenja?

Menda ni naroda, ki bi bil tako trezen kakor bulgarski. Morebiti je eden vzrokov tudi ta, da vino, ki je pridelujejo Bulgari, ni kaj posebne vrednosti. Ene glavnih črt Bulgarov je, da med njimi ni alkoholikov, ni pijancev. Antialkoholnega gibanja med Bulgari sploh ni treba, ker alkohol tam ne izvršuje vloge socialnega moralca ko pri drugih zapadnih narodih. Nikdar ni videti po ulicah bulgarskih mest in drugih krajih kakega pijanega človeka. Pač pa pije Bulgar kefir, in kdor hodi po ulicah bulgarskih mest, vidi vse polno prodajalnic kefira, to je na poseben način prirejenega kislega mleka; mesto gostiln vidimo mlekarne ob mlekarji. Ta zmernost v pijači je pač tudi vzrok, da ni najti pravega nočnega življenja v bulgarskih mestih. Že zgodaj zvečer so ulice prazne in v gostilni ni videti pivcev, igralcev in pijancev. V Sofiji sami se zaprože o polnoči vse kavarne. Še v največji sofijski kavarni, ki je last goriškega deželana Kende, je najti ob tej uri le malo gostov. In če g. Kenda želi, da se gostje odpravijo iz kavarne, treba mu je samo, da jim priobči, da je treba kavarno zapreti, in vse se odstrani. Tu ni kakor pri nas, kjer ponočnjakov ni mogoče spraviti iz javnih prostorov, gostiln in kavnarn.

Bulgari hodijo zgodaj spat. Po zimi, ko je solnce zašlo, se bulgarski kmet zapre v svojo kočo, in kmalu — saj delati ni mogoče več — se poda k počitku. Prihrani si pri tem luč in kurjavo. Bulgarske kmečke hiše sploh nimajo peči. Bulgar je skrajno soliden, ne pozna pijančevanja in ponočnega razgrajanja. Po delu gre pravočasno k počitku.

Druga preznačilna črta bulgarskega naroda je smisel za organizacijo in disciplino. Ta smisel je med Bulgari neznansko razvit. Najbolje se je to dejstvo opazilo v času, ko je bila proglašena mobilizacija. Mladih ljudi ni bilo več na deželi, in treba je bilo v najkrajšem času njih delo nadomestiti. Žene in mladeniči so si v najkrajšem času znali delo tako razdeliti, da sploh ni bilo opaziti, da je vojna. Značilno

je Hivrija šepetaje povedala razgovor Manjičini s Kiljinim dekletom, se je Zinajida Petrovna celo prekrizala ter rekla tiho: »O Bog, ti si vslišal moje molitev!«, dasiravno v resnici ni prav nič molila.

XIII.

Hivrija je pričela takoj napravljati Manjičkino posteljo. Mislija je že, da je to njena dolžnost, Zinajida Petrovna pa je bila vsa srečna, ko je opazila to.

»Kaj boš pa delala?!« je vprašala Zinajida Petrovna Manjičko, videč, da pristavlja k postelji stol s svečo.

»Brala bom malo«, je odgovorila Manjička.

»A kaj boš brala?«

»Tako... že kaj!«

Manjička nikakor ni hotela razlagati materi svojih utisov od čitanja, Zinajida Petrovna si pa ni upala vprašati, kaj misli o popovih dveh, in če namerava zares iti v posete k njima. In tako se nista pogovarjali o ničemer. Zinajida Petrovna je legla v posteljo, obrnila se k zidu in kmalu zaspala. Tudi Manjička je legla, odprla knjige in pričela čitati.

»Zdrav razum mi govori zdaj, a tudi takrat mi je govoril, da nisem bila niti najmanj kriva tega, kar se je zgodilo, toda

je, kako so se celo dijaki zlasti sofijski gimnazijci, organizovali in prevzeli službe slug v parlamentu, da je mogel parlament v redu zborovati. Gimnazijci so napravili organizacijo in se ponudili predsedniku zbornice kot sluge. Ta prekrasni smisel za disciplino in organizacijo je tudi povzročil, da se je v Bulgariji tako silno malo čutilo mobilizacijo, vključ temu, da je postavila Bulgarija na bojišče vse, kar leze in gre.

Bulgar je praktičen, skozi in skozi realen, ne udaja se nobenim iluzijam, ne sanjari, ampak skuša izvesti samo to, kar je izvedljivo. Bulgar je sicer praktik kakor Čeh, pa ni tako sebičen ko Čeh, kterege sebičnost je tako omejena, da si pogostokrat samemu sebi škoduje. Pri Bulgaru čisto drugače kakor pri Čehu je njegov realizem v zvezi s silno požrtvovalnostjo in ganljivim bratoljubjem. Sploh so socialne črte pri bulgarskem narodu in narodnem značaju mnogo bolj razvite ko pri Čehih, drugem takozvanem praktičnem narodu slovanskem.

S svojo politiko v zadnjem času so Bulgari pokazali svojo nenavadno politično sposobnost, svoj nenavadni smisel za smotreno, ne čustveno, in radi tega uspešno politiko. Bodoči zgodovinar bo lahko dokazal, kako hladno so proračunili Bulgari potrebo in izvedljivost balkanske federacije, zveze s Srbi. Značilno za politično nezrelost dunajskih krogov je na vsak način, da so ti še celo po balkanskih zmagah mislili, da je pri Bulgarjih misel federacije nič drugega ko fantastičen sen, nič resnega. Najbolj odlikuje Bulgare to, da je pri njih navada, političen načrt, ki je bil enkrat sprejet za pravega, izvesti brezpogojno in na vsak način. Uspeh v politiki je samo od tega odvisen, v koliko se pravilno spozna končni smoter kakega političnega pokreta, politične akcije; in ako je enkrat tak smoter spoznan za pravega, ne sme se kreniti pod nobenim pogojem na druga pota, temveč zasledovati se mora enkrat postavljeni cilj. Tako so storili Bulgari, in to jim je silno koristilo.

Se drugo lastnost imajo Bulgari, ki je važna, preznačilna. Dobro vedo, da v politiki formalnosti nimajo nikakega pome-

navzlic temu sem čutila vendar, da sem kriva, in strašno me je bolelo srce. Jaz sem prerezala Lidino plesno obleko, toda babica je zelo modro zakrila luknjo, in moje dejanje je bilo zabrisano. Lida je obupavala in jokala, potem pa se je potolažila, šla na ples in je bila srečna. Če se je pa vračajoč se s plesa prehladila in morala nato leči v posteljo, kako da sem potem jaz tega kriva? Ves večer plesa sem se vedla napram njej popolnoma korektno, kakor se izraža papa; bolj sem bila podobna ženski, ki priznava svojo krivdo, dasiravno jo za enkrat še prikriva, kakor ženski, ki spletarkari. Ne, ni mi bilo do spletk — mene je bolelo srce, duša...

»Lida je morala leči v posteljo, ne za šalo. Prišel je Semjon Andrejič in se je prestrašil. To je vse strašno razburilo.

»Kaj je? Govorite! Moj Bog!« smo ga obsuli vsi, on pa ni mogel ničesar povedati.

»Zdej še sam ne vem. Treba je, da počakamo en dan. Ali...«

»Ali? Kaj to ali? Ali je nevarno?«

»Pripravljeni moramo biti tudi na resno... Lahko, da so vneta pljuča, in na to sledi sušica...«

»Croza in strah sta objela vso hišo. Vnētje pljuč — saj to je gotova smrt. Lida

POTAPENKO:

Generalova hči.

Prevel: A. M.

(Dalje.)

To ne pomeni nič, da bere popova hči knjige in časnike. Ali to je grdo, — da je morala Manjička lagati pred njo, govoriti previdno, kakor da le zadnjega zvezka ni videla. Hitro si je dala na tistem besedo, da se bo na kakršenkoli način seznanila z različnimi časniki in knjigami, makar iz samega samoljubja, samo da ji ne bo treba zardevati pred popovo hčerjo. Po Klavdiji Antonovni je ostal kup knjig, videti je bilo, da so vmes tudi časniki zadnjih let; zdaj se jih bo tudi ona lotila. A pri vsem tem je začutila v sebi nekako neprijetno čustvo do Sofje Semjonovne. Dobro je bilo le to, da se je takoj zasačila pri tem in da je pomislila takoj: »To je zavist, grdo čustvo!« ter je podvojila prijaznost.

Pili so čaj in hvalili maslo, ki ga je bila prinesla Kiljina Voronjenkova. V nadaljnjem razgovoru se je pokazalo, da je bila Sofja Semjonovna v eparhijski šoli, da je dovršila tečaj z odliko, da pozna nekoliko francoščino in da igra za silo na

na. Podviženi so bili Turčiji, živeli so pod sultanovo suvereniteto; in vendar je bilo to nekaj čisto znanega, kar za nje, realne ljudi sploh ni eksistiralo. Vedeli so, da je vsakdo v toliko svoboden in močen, v kolikor si zna to svobodo, to moč sam priboriti.

Na koncu pa moramo omeniti še neko odlično potezo Bugarov: njih popolno politično treznost. Njim je tuje srbsko nagajanje, udajati se frazam in velikim besedam. Njih treznost se zrcali v tem, da znajo z orientalsko spretnostjo presojati, kako je treba postopati s svojim sovražnikom. Nikdar ga oni ne dražijo, v boj se spuščajo samo tedaj, kadar se čutijo dovolj silne.

V vprašanjih, kakor n. pr. razmerje Avstroogrške k Bulgariji, so skrajno oprezni; ne izpostavljajo se. Pri vsem postopanju znajo ubrati ono pot, ki jim ne odtuji simpatij Avstroogrške. Hladno presojajo svoje razmerje do Rusije; ne navdušujejo se za Rusijo, skušajo ostati v dobrem razmerju z Avstroogrško, in pri vsem tem so odločni pristaši načela: Bulgarija Bugarom, Balkan Balkancem. In vse to brez šuma in hrupa, drgače kakor se to dela v Beogradu.

Bulgari so dokazali, da si more kak narod pridobiti stalnih uspehov samo tedaj, ako se v vsem svojem dejanju in nehanju drži načela: Prvo je delo! Brez dela, brez široko zasnovanega vztrajnega narodnega dela ni mogoče doseči ničesar. To je začetek in konec vsega. Pri Hrvatih in Srbih, ki toliko zanemarijajo načelo smotrenega dela, vidimo tudi posledice tega. Samo tisti narod se more ohraniti in razvijati, ki mu je aktivno delo na vseh poljih edini rešilni izvir vseh narodnih energij. —

Zveza slovenskih ljudskih knjižnic.

V Ljubljani se bo vršil dne 2. februarja ustanovni shod Zveze slovenskih ljudskih knjižnic.

Vsako dobro ve ceniti pomen knjižnice, ki je dostopna širšemu ljudstvu. Ne bom na dolgo in široko govoril o koristih dobre zabavne in resne poučne knjige. A kje jih naj ljudstvo dobi? Kupovati jih ne more, ker ne zmore denarja zanje. Ostane mu le knjižnica, iz katere si izposodi za mal denar dobro knjigo. A tudi knjižnice, ker niso dovolj financieslno podprte, ker životarijo vsaka sama zase, ker nimajo trdne organizacije, ne morejo ustreči čitateljskemu občinstvu. V prvi vrsti manjka denarja, potem so knjiž. dostopne le članom dotičnih društev. Vsemu temu se mora odpomoči.

Pri nakupu posameznih knjig narastejo stroški ogromno. Treba je plačati polno ceno, poštnino, drago knjigotrško vezavo, ki je samo za privatnike; za ljudsko knjižnico je potrebna trpežno in smotreno vezavo. Marsikatera knjižnica izposojuje nevezane knjige, ali pa leže nevezane po omarah, ker ni v obližju knjigo-veza.

Zategadelj si je Zveza nadela nalogo združiti vse slovenske napredne ljudske

je nevesta, Lida je imela do včeraj pred seboj sijajno ženitev in gofovo srečo, a zdaj naenkrat... A kakšna kazen božja je to? Za kake grehe?»

»Jaz sem se pomirila in se skrila v kot; bala sem se le pomisliti, kaj se more zgoditi. In misel, da sem tega kriva jaz, misel, ki se sicer ni zlagala z dejstvi in ki je nasprotovala vsaki logiki, me je preganjala neprestano.

»A ko zdaj mislim, zakaj je moje srce, ki je bilo doslej trdo in samoljubno, objelo naenkrat potrtó kesanje, odgovarjam sebi na vprašanje: zato, ker je preizkusilo vsakovrstne bolešči, sicer — neznačne in malenkostne, a to je vseeno, zakaj preživelo jih je kot najresnejše najgloblje bolešči. In one so omečile moje srce, ki je bilo okamenelo od same udobnosti in prijetnosti.

»Semjon Andrejič se ni varal. Lidi se je pričelo blesti, poklicali so še druge zdravnike, in vsi so potrtili, da ima vneta pljuca. Videla sem, kako se je očel, ko je slišal to, vrgel na naslonjač in zajokal kakor malo dete. »Uboga moja Lida! Tako blizu je bila tvoja sreča! O, prokleti plesi, proklete veselice!« Ali ne, ne, jaz sem

knjižnice. Zveza bo nakupovala knjige in za svoje članice oskrbovala trpežno in ceno vezavo. Zvezi je že zdaj obljubljenega mnogo popusta pri založnikih. Ti dobro znajo ceniti pomen knjižnične organizacije. In v kulturnem pomenu je velike koristi Zveza. Vsako novo slovensko knjigo bo Zveza razposlala svojim članicam in tako bo šla komaj izišla knjiga v enem mesecu po širni Sloveniji.

Nadalje bo Zveza oskrbovala članice z vsemi potrebnimi tiskovinami in potrebščinami in to večidel brezplačno. Dalje bo Zveza skrbel, da bodo članice prirajale vsakoletne veselice v prid knjižnic, da si na ta način zagotove stalni dohodek.

Zveza ima nalogo združiti vse knjižnice v močno falango za boj proti Súdmarkinim in Leginim knjižnicam.

Da se bo pa delo tem intenzivnejše vršilo, je potreba, da se udeležo vse napredne knjižnice tem številnejše ustanovnega shoda. Pomeniti se imamo mnogo. Dela je dosti. Rok tudi. Samo organizacije manjka!

Pristopajte k Zvezi; podpirajte jo s knjigami in tudi denarnimi prispevki. Vse je nasloviti na Zvezo slov. ljudskih knjižnic v Ljubljani, Wolfova ul. 10/1. Za vse informacije je Zveza vedno na razpolago. Uradne ure so od 3. februarja dalje vsak dan od 4—8 popoldne in v nedeljah in praznikih od 9—12h.

Katera knjižnica še ni dobila na vpogled pravil in poslovnika Zveze, naj se obrne na Zvezo, da ga ji dopslje.

Preobrat v Carigradu.

Mir v nevarnosti.

Mladoturki so se polastili vlade. — Veliki vezir je Mahmud Šefket paša. — Nazim paša ustreljen.

Balkan. ki delegatje v Londonu čakajo navodil svojih vlad.

O miru smo pisali v četrtek. Kdo pač je pričakoval v Carigradu tak preobrat, kakor se je izvršil kar na krat po zborovanju divana, ki se je izrekel za mir! Pričakovali smo na noto velevlasti zadovoljiv odgovor, ki pomiri Evropo ter končno da gotovost, da ne bodo več doneli topovi pri Čataldži. Ali kar na mah so pretresle Evropo nepričakovane vesti.

Mladoturki so dobili moč v roko. Enver bej in Taltat bej so se postavili na čelo nezadovoljnim mladoturkom, so zasedli porto, pregnali sivolasega velikega vezirja Kiamil pašo in sestavili svoj lastni kabinet.

Ker pa so mladoturki in njihova vojaška stranka za nadaljevanje vojne, je s tem dejstvom zunajpolitični položaj na mah izpremenjen in bodočnost zopet negotova. Ni izključeno, da se položaj popolnoma izpremeni, ker se je Turkom punt posrečil. Mogoče je, da izpremene sklepe narodnega zbora in velikega divana in glasujejo za vojno.

bila globoko uverjena, da tega ni bil kriv ne ples, ne veselica, temveč jaz, samo jaz. Jaz sem bila takrat silno razkačena. Kdo ve — morda bi bilo vse drugače, ko bi se storila tega sramotnega dejanja. Ako bi bili odšli s plesa pol ure prej, bi Lida ne bila tako razburjena in manj bi plesala; brez števila malenkosti se je vrtilo okrog tega usodnega slučaja. Glavno je — ako bi se bilo vse ta večer zgodilo le za las drugače, bi se morda Lida ne bila niti prehladila.

»Vse v hiši je bilo žalostno in obupano. Babica ni nič več pletla za dobrodelno loterijo, temveč je od jutra do večera brala evangelije. Mati je sedela vedno na istem mestu, — raztresena, vsa potrta. Knez je prihajal vsak dan, njegov obraz je bil žalosten, toda ta žalost je bila, kakor se mi je zdelo, hladna in umerjena; prihajal je, posedel pol ure in zopet odšel, in med tem je neprestano molčal; to je imelo pomeniti, da ga je žalost vsega pretresla. Vsi so tako mislili in govorili, jaz pa mu nisem verjela, zakaj ne — tega sama ne vem. Meni se je zdelo, da se mirni izraz njegovih oči ne ujema z obu-

V zadnji uri!

Veliki za trgovsko in obrtno zbornico! Kdor še ni vposlal izkaznice s podpisano glasovnico „Narodnemu odboru“ v Gorici, naj stori to še danes!

Evropa pač ne more trpeti, da bi izbruhnila vojna še enkrat in Rusija je že dovolj razumljivo grozila, da ne bo gledala politike mladoturških desperadov. Če je res, da prekličo pametni odlok Kiamilovega kabineta, pride pri Čataldži do novih bojev in s tem do dogodkov, ki bodo nedoglednih posledic. Ako se vojna obnovi, potem se lahko reče, da so mladoturki pomagali metati zadnje ostanke Turčije iz Evrope.

Ob polštirih pop. v četrtek sta priredila Enver bej in bivši poslanec stotnik Džami na čelu 300 softam bučno demonstracijo pred porto. Demonstranti so vdrli na dvorišče porte, ko se zasedal ministrski svet in so kličali proti vladi, ker je predala Drinopolje in popušča celo napram Črnigori. Zahtevali so, da kabinet odstopi. Veliki vezir je odšel na to v svojo palačo.

Carigrad 23. Ob 4. popoldne je udril Enverbej s 300 softami in oficirji v porto, kjer je premagal odpor in zasedel vse vhode in izhode. Z golo sabljo je stopil Enver v dvorano, kjer so bili zbrani prestrašeni ministri in je prisilil Kiamila pašo, da se je peljal z njim k sultanu. Pri sultanu si je Enverbej izsilil avdienco in ga je zastrašil, da mu je priznal predlagana imena novih ministrov. To je bilo vse delo le nekaj minut.

Ko se je peljal nazaj, je ljudstvo prirejalo Enverbeju navdušene ovacije in duhovniki in hodže so napovedovali sveto vojno. Enver je stopil med narod in je zaklical: »Kiamil paše ni več, živel novo ministrstvo!« Narod je Enverja dvignil na rame in ga je nosil po mestu.

Tako je mir zopet ogrožen in položaj poslabšan.

Turški vojaki pri Čataldži zahtevajo vojno, zahtevajo jo oficirji. Mladoturki pa pravijo: Hočemo rešiti čast naroda, ali pri tem poskusu poginiti!

Par sto ljudi z energičnimi voditelji — in preobrat je izvršen ter evropski položaj izzza trenutka prej na glavo postavljen.

V Londonu so rekli balkanski mirovni delegatje, ko so izvedli za preobrat, da sedaj imajo pred seboj vsaj jasen položaj. Namesto cincanja v Londonu se bomo videli pri Odrinu in Čataldži. Turčija bo morala mir drago plačati.

Angleški listi nujno svetujejo velevlastim, naj se ne prenaglijo z nikakim korakom. Ako ostanejo složne, kakor zadnje dneve, bo vendarle mogoče prepričati Turčijo, da je vsako zoperstavljanje potrata in brez praktične koristi.

Novi turški kabinet je sestavljen. Ponoči 24. t. m. so predložili sultanu novo listo.

Kabinet je tako sestavljen: Veliki vezirat in vojna Mahmud Šefket paša, predsedstvo državnega sveta princ Said Halim, notranje zadeve Hadži Adil, zunanje zadeve samo začasno bivši atenski poslanik Muktar, mornarica Mahmud, pravosodje bivši carigrajski vali Ibrahim, finance bivši predsednik računskega dvora Rifaat, javna dela senator Bazarja (Vlah), vakuf Hajri, trgovina bivši minister za notranje zadeve Džemal, pošta Oskan in nauk bivši guverner v Magneziji, Šukri.

Včeraj se je vršil prvi svet ministrov novega kabineta. Posvetovanje je trajalo več ur, odgovor na noto velesil pa še ni bil sklenjen. Mir se v mestu ni motil, Evropejcem se ni grozilo.

Mladoturki za nadaljevanje vojne.

Notranji turški minister Taltat bej je razposlal deželnim oblastim naznanila take vsebine:

Ker je kabinet Kiamil paše sklenil prepustiti sovražniku ves vilajet Odrinski in del otokov in ker je sklical konferenco notablov ter dal tam potrditi svoje sklepe, je šlo ljudstvo ogorčeno pred Porto. Vsled demonstracije se je ministerstvo Kiamilpaše odpovedalo.

Okrožnica za rjuje, da bodo ščitene svete pravice domovine in ker je verjetno, da se bo vojna nadaljevala, treba ljudstvo spodburiti k materinim in moralni podpori.

Enverbej in Mahmud Šefket paša dobivata z raznih strani brzjavne pozdrave in odobravanja.

Posebno navdušeno brzjavko so poslali Enverbeju in Mahmud Šefketu turški oficirji iz Čataldže in Galipolisa, ki ju imenujejo rešitelja domovine.

Šukri paša iz Odrina je poslal radiotelegram, v katerem pravi, da se bodo obleganci odslej še toliko hrabreje borili, da se osvobode oblegateljev.

Dalje v prilogi.

panim, turobnim obrazom. Sploh pa so bile to nedoločne, zavestne misli v moji glavi: zdaj razumem to popolnoma jasno, takrat pa sem samo motno čutila.

»Ni mi potreba natanko opisovati teh težkih dni. Povem naj samo, da je bil to čas, ko se je v meni zbudila želja — iti v sobo, kjer je ležala Lida in ostati tam ter ji streči z največjo gorečnostjo. Toda matna se je grozno prestrašila, ko sem ji povedala svojo namero.

»Bog obvaruj! To je strašno nalezljivo! Dovolj je jedna nesreča!«

»In niso me pustili k Lidi. Ona je bila popolnoma izolirana. Stregla ji je usmiljenka, naši pa so samo včasih prihajali k nji, in to zelo, zelo oprezno. Mene je to vznemirjalo do dna duše, a najbolj je vznemirjalo Semjona Andrejiča, ki nas je neprestano opominjal, da bodimo oprezní.

»Uboga Lida ni prestala bolezní, marveč je umrla deseti dan svojih muk. Ko sem čula to, sem padla na tla od obupa; jokala sem grenko, in nikakor me niso mogli potolažiti. Pa kako bi me tudi kdo potolažil, ko so bili vsi uničeni in potrti od žalosti. Lida je umrla, Lido so pokopali

sijajno, kakor je le najsijajnejše mogoče pri takem slučaju...

»Moja veselost je izginila, rdečica je zbežala z obraza, in jaz sem postala molčeča in brezbrizna. Cele ure sem presedela kje na divanu. Misel, da sem jaz kriva te smrti, mi ni dala spati. Vsi so bili že v skrbeh, kajti izgledala sem tako, da so se zbali zame in pričeli govoriti o potovanju nekam v inozemstvo, in tako dalje.

»Zdaj pa naj povem najpoglavitejše in najstrašnejše. Le ker se je po tistem zgodilo tako mnogo čudnih stvari, in je moje srce zelo otopelo, razum pa se ojačil, čutim, da sem zmožna pripovedovati vse tako mirno, kakor da to ni povest, ki se tiče mene, temveč nekega drugega človeka. Osebe v tej povesti so mi bili blizki ljudje, in bi me moglo ovirati, da bi ne bila nepristranska; toda ti ljudje so odšli že daleč, daleč od mojega srca in druga bitja so mi postala blizka, bitja, ki si jih takrat nisem mogla predstavljati niti v sanjah. Torej nimam zaprek, da bi ne bila odkritosrčna, in povedala bom silno razšalljenje, ki so ga zadali mojemu srcu.«
(Dalje prih.)

Nazim paša ustreljen.

O smrti Nazim paše poročajo iz Carigrada:

Da so Nazima pašo ustrelili, je slučaj, ki bo lahko diskreditiral mirno in smotno postopanje Enver beja in Talaat beja in ga je povzročil brez dvoma adjutant Kiamila paše in Nazima paše. Oba sta namreč bila sklenila, da se bosta prelivala krvi, ko je pa Nazim pašin adjutant streljal z okna na Enver beja in njegovo spremstvo, je to odgovorilo s strelji, pri čemur je padel Nazim paša. Vkljub temu pa se mir ni nikjer kalil. V celem mestu je mirno. Ta izprememba v kabinetu je delo armade. Ona je za vojno in hoče raje boj nego nečastan mir.

(Kor. b.) Ministri so poskušali, da bi telefonično prizvali čete in policijo, pa jim ni nikdo prišel na pomoč. Straža pred portom se unijonistom nikakor ni protivila, dasiravno so streljali na njene oficirje z revolverji. Ravnatelj anatolskih železnic Huguenin je bil s prvim dragomanom nemškega poslaništva dr. Čebrom ravno v sobi za konzule, ki se nahaja v porti, ko so vdrli unijonisti. En strel je pogodil vojnega ministra Nazima pašo, ki se je mrtev zgrudil pred Huguenina. Ministri so bili vsi prepadeni, le Kiamil paša je ostal hladnokrven in je pričakoval burne prišlece, pa tudi minister za zunanje zadeve Noradungian se je pokazal moža.

Odgovora na noto velevlastij vsled preobrata v Carigradu seveda še ni; sledi pa menda že v par dneh. Iz Pariza poročajo, da hočejo velevlasti pritisniti na Turčijo, da se vendar uda. Govori se tudi o pomorski demonstraciji pred Carigradom. Rusija je poprej pritiskala, da ne ostane neutralna, ako Turčija ne sklene miru, po nekkih poročilih bi bil ruski poslanik odšel iz Carigrada...

Delegatje ostanejo še v Londonu do novih navodil in odgovora nove turške vlade. Vse pa kaže na nadaljevanje vojne... Tako se poroča iz Sofije, da je generalissimus Savov končal vse priprave za obnovitev vojne.

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Poslanska zbornica je sklicana na dan 28. t. m. Delovala bo do 15. febr., potem bodo sklicani deželni zbori.

Inozemstvo.

Izjava francoske vlade. — Včeraj je podala vlada v zbornici in senatu izjavo o svojem programu. Novi kabinet bo sledil politiki svojih prednikov; vlada se pobriga za izvedbo volilne reforme in s tem izvršiti veliko socialno delo. Zbornica je votirala vladi zaupanje s 324 glasovi proti 77.

Darovi.

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. — Na račun članarine so plačali: dr. Dinko Puc, odvetnik v Gorici, 10 K, Rud. Sterle, sodni svetnik 3 K, Ad. Urbančič, mesar 3 K, dr. Rud. Gruntar, odvetnik v Tolminu 20 K, dr. Ernst Dereani, zdravnik 5 K, Fr. Kovač, sodni svetnik v p. je poslal blok za 10 K. Dijaki so nabrali v Kobaridu dve vreči krompirja in eno vrečo fižola. Na račun mesečnine je prišlo 47'40 K. Jak. Božič, poštni uradnik 3 K (članarina).

Domače vesti.

Opozorjamo na plesni venček »Slovenske Čitalnice«, ki se bo vršil drevi v dvorani »Trg doma«.

Zimski šport. Vremensko poročilo z Bleda dne 24/1. 1913:

Temperatura: —2.
Vreme: jasno.
Sankanje: prav dobro.
S sanmi: prav dobro.
S skiji: v srednjih in višjih legah.
Bleško jezero: popolnoma zamrzlo, dobro drsališče.

Smrtna kosa. — Danes je umrl v Št. Ferjanu g. Miha Škorjanc, posestnik. Pogreb bo v ponedeljek ob 9. uri. Naše sožalje preostalim!

Imenovanje v poštni službi. — Poštni official Fran Jeglič v Rudolfovem je imenovan poštним kontrolorjem pri poštnem in brzojavnem uradu Trst I.

Veliki ples »Goriške Slovenske Mladine« 1. svečana 1913. — Z mrzlično naglico se vrše predpriprave za bližajoči se vsakoletni običajni veliki ples narodne mladine v Gorici. Po predpripravah sodeč utegne biti letošnji mladinski ples zopet najlepši v predpustni sezoni, pomnoženi odbor se trudi doseči zadovoljnost vsakega še tako razvajenega gosta. Posebno mahavni in požrtvovalni je pri predpripravah naš obširni »Damski odsek«.

Vabila za veliki ples so že razposlana, kdor bi po pomoti vabila ne bil prejel, naj se obrne do kakega odbornika ali naravnost na društveno pisarno G. S. M. v ulici sv. Petra 66, ali pri generalni plesni vaji, ki se bo vršila jutri popoldne, na plesovodjo. Na svidenje! Odbor.

»Goriška Slovenska Mladina« v Gorici. — Generalna, t. j. zadnja plesna vaja se bo vršila jutri (v nedeljo 26. t. m.) popoldne od 4¹/₂—9. ure zvečer v Trgovskem Domu. — Pri generalni vaji svira vojaški orkester! — Na svidenje! Odbor.

Smuški tečaj v Bohinjski Bistrici. — V nedeljo dne 26. febr. t. l. otvori Deželna Zveza za tujski promet na Kranjskem brezplačni smuški tečaj v Bohinjski Bistrici, ki bode trajal tako dolgo, dokler se snežne razmere ugodne. Deželni Zvezi se je posrečilo dobiti od c. kr. III. kornega poveljstva izbornega učitelja za smučič in sicer gospoda poročnika Jul. Ringel-na, ki je radevolje prevzel vodstvo tečaja. Gospod poročnik Ringel je sedaj poveljnik vojaškega smučnega tečaja 27. deželno-bramskega polka v Bohinjski Bistrici, ter je v smučkem športu odličen strokovnjak. Zimsko-športna ter turistična društva, kakor vsi prijatelji smučkega športa se opozarjajo na ta tečaj in so prijave nasloviti na gospoda poročnika Jul. Ringel-na, Bohinjska Bistrica, Hotel Markeš. Ta smuški tečaj imel mnogo obiskovalcev. Natančna pojasnila: Deželna Zveza za tujski promet na Kranjskem v Ljubljani.

Razpis natečaja. — Pri deželnem tehniškem uradu je izpraznjeno mesto deželnega inženirja v X. eventualno v IX. plačilnem razredu deželnih uradnikov. Prosilci, ki se nameravajo udeležiti natečaja, imajo vložiti pravilno opremjene prošnje pri deželnem odboru do 15. februarja t. l. Podrobna pojasnila gledé razpisanega mesta in gledé službenih razmer se dobivajo ob uradnih urah pri deželnem tajništvu in deželnem stavbinskem uradu. — Deželni odbor.

Vojaški pogreb. — Včeraj popoldne so pokopali v Gorici korporala tuk. plan. polka Avgusta Dolenca, doma nekje blizu Celja, ki se je, kakor smo poročali, ustrelil. Izvedeli smo o njem to-le: Dolencec je imel prestati neko kazen izven Gorice; ovadil ga je bil neki furlanski vojak, najbrže iz maščevanja, da je nekoč, pred časom že, se odstranil s straže, kar je hudo kaznivo. Dolencec je to in zraven še degradiranje tako bolelo, da se je rajši ustrelil. — Za krsto sta stopala ranjkega sestra in brat ter ljubica njegova.

Central-Bio. — Vspored s soboto 25., nedeljo 26. in ponedeljek 27. t. m. — 1. Otok Ceylon, krasen naraven posnetek. — 2. Klub drsalcev, velekomično. — 3. Obrekovanje, velikanska drama iz življenja mornarjev. — 4. Ježevci, velezanimiv, podučljiv naraven posnetek. — 5. Lastnik plavžev, velikanska drama v 3. delih po znanem romanu. Samo pri večernih predstavah. — 6. Umetni velikan, velekomično.

Karmelitanec in doktor. — V novemburu lani je bil retiriran v Viško neki človek v obleki redovnikov karmelitancev. Imeli so ga za špijona. Dolgo časa je trdil, da je on Dr. Fr. Bernardus, končno pa se je dognalo, da je ta človek neki Bernard Steinmetz iz Nemčije, ki je hodil po svetu in se izdajal za doktorja. Policija ga pošlje domov v Nemčijo.

Skvarjeno vino je prodajal nekdo iz Brd ter bil zato kaznovan z globo 30 K.

Nič več se ni treba jeziti zaradi slabih kav tistim gospodinjam, ki rabijo Kolinsko kavno primes. Ta kavna primes je namreč najboljši kavni pridedek, ki daje kavi izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo. Ker je tudi pristno domače blago, je vse naše gospodinjne najraje kupujejo. Pazite pri nakupu na varstveno znamko »Sokol«!

Obsojen kolon. — Fran Čadež iz Kozane je kolon na posestvu g. Ivana Simčiča. Bil je ovaden od gospodarja, da je poškodoval gozd. Obsojen je na 12 dni zapora in povrnitev škode 142.60 K; plačati mora tudi pravdne troške.

Poskušen ulom v Orzanovo filijalko v Gorici. — V noči na četrtek sta hotela udreti v Orzanovo filijalko na Korsu dva mlada tatiča, štara komaj po 15 let. Ropot je čul nočni čuvaj Martelanc, ustrelil parkrat v zrak z revolverjem, prišli so redarji in oba fantiča prijeli. Udrla sta bila v skladišče, v trgovino pa nista mogla.

Porotna zasedanja za leto 1913. so določena tako-le: prvo zasedanje prične 31. marca, drugo 23. junija, tretje 20. oktobra in četrto 9. decembra.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne boste odprti v Gorici lekarni Gliubich-Tromba. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 26. t. m. do 2. febr. t. l.

Domača politika.

Volilni razglas c. kr. volilne komisije za trgovsko zbornico je znamenit dokument, tako pripravljen, da bo čim več glasov neveljavnih. Naši volilci ga ne razumejo, jamčimo pa, da ga tudi 99% italijanskih volilcev na razume. Par številk in citiranih naredb, v resnici pa pomanjkljiv pouk — pošteno in prav pa bi bilo, da je volilec o vseh formalnostih poučen podrobno v razpisu tako, da ne more biti dvoma, kako voli.

»Corriere« vabi italijanske volilce za trgovsko in obrtno zbornico, naj grejo vsi volit, vsi, katerim je pri srcu avtonomija italijanskih institucij, kamor hočejo Slovenci zaneesti politiko, dasi na noben način politika ne tiče v trgovsko-obrtno zbornico »per il buon andamento delle cose«. Torej italijanska institucija je trgovska zbornica! Slovenci smejo torej samo plačevati v to... »italijansko institucijo«; drugače nimajo tam nobene besede. In ti Slovenci hočejo zaneesti politiko v zbornico... Kdo se ne smeje! Italijani je seveda niso zanesli, zato tako lepo napredujejo tam »le cose«. Pa bomo še marsikaj sčistili!

Narodna obramba.

Ciril-Methodova podružnica v Mirnu je priredila preteklo soboto »Cvetlični večer«. Da je ta prireditvev tako lepo uspela, gre predvsem zahvala marljivim odbornikom naše podružnice in pa g. Josipu Marmolja, kateri nam je v ta namen radevoljno in brezplačno prepustil svoje prostore. Pokazal je zopet veliko naklonjenost do prekoricne C. M. družbe, o katere potrebem delovanju nam je poročal g. dr. Marušič v svojem govoru »O samopomoči«. S prisrčnimi besedami je vse navzoče navdaševal in bodril k narodnemu delu. Hvala mu!

Cvetlični večer je posetilo poleg domačinov še lepo število rodoljubov iz bližnjih vasi in Gorice. Vsakdo je odhajal veselo in zadovoljno s cvetko, znakom cvetličnega večera, želeč si še večkrat tako prijetne in domače zabave.

Ciril-Methodova družba na lep gmotni dobiček 110 K prebitka in 27 K 9 v, od katerih so nabrali: Joško Bettram 1 K 55 v, Doro Faganeli in Pahor Filip iz Gor. Vrtojbe 15 K 54 v. Hvala nabiralcem in darovalcem!

Podružnica N. D. O. za Ajdovščino in Šturje je pridobila družbi s šaljivo pošto na veselici 12. I. t. l. K 11'80. M. podružnica v Ajdovščini je poslala s svoje veselice 19. t. m. K 140. Pri isti veselici je sodelovala tudi tamošnja ženska podružnica, kar dokazuje, da je vplačala pokroviteljstvo K 200 in je k tisti pripomogel del veseličnega dobitka.

Za Ciril-Methodov obrambni sklad se je prijavila med drugimi tudi podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Kobaridu ter plačala 200 K.

Prva slovenska zaloga čaja in ruma v Ljubljani, Rožna ulica št. 41, je izročila C. M. družbi zopet K 70. Objavljajoč to pridobitev za naše slovenske namene, priporočamo zavednim Slovencem uporabo družbo pospešujočega blaga pred vsem drugim.

Bohinj povaben poleti, čaroben v svoji krasoti pozimi. — C. M. podružnica v Bohinjski Bistrici priredi prav zanimivo veselico dne 1. februarja v »Grand hotelu Triglav«. Vspored hrani veselični odbor še tajno, govori se pa zelo glasno, da tako prijetne veselice Bohinj še ni doživel. Opozarjajoč in vabeč k najobilnejši udeležbi, zagotavljamo, da bo sledil živahnemu večeru sanatorij, ki ozdravi vse dušne in telesne bolezni na sankališču.

Ciril-Methodova veselica v Sv. Križu, določena na dan 26. t. m., je radi neprichakovanih ovir odložena.

Prosveta.

Zveza slovenskih ljudskih knjižnic v Ljubljani. — C. kr. ministrstvo notranjih zadev je glasom razpisa z dne 18. novembra 1912. št. 38.492 potrdilo Zvezina pravila. Zvezin ustanovni shod se vrši dne 2. februarja 1913 ob desetih dopoldne v restavraciji »Novi svet« na Marije Terezije cesti v Ljubljani z naslednjim sporedom: Poročilo o dosedanjem delovanju. Volitev odbora. Čitanje pravil. Določitev prispevka članic. Slučajnosti. Na ustanovni shod so vabljeni vse napredne knjižnice, čitalnice in društva, ki imajo knjižnice. Vabil se ne razpošilja. Prihlase k vstopu v Zvezo slovenskih ljudskih knjižnic sprejema S. Gregorčičeva ljudska knjižnica v Ljubljani, Wolfova ulica št. 10/I, kjer se dobe tudi vse potrebne informacije. Zveza slovenskih ljudskih knjižnic prične poslovati 3. februarja 1913.

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Fantje v Kostanjevici na Krasu bodo imeli dne 2. februarja 1913. v dvorani g. Franca Urdila h. št. 84 javni ples, pri katerem bode svirala Prvaška godba »Narajščaj«. — K obilni vdeležbi vabijo prireditelji.

Iz cerkljanskega okraja.

Cerkno. — Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo, priredi dne 2. februarja (na Svečnico) 1913. predpustno veselico, s petjem, godbo, srečkanjem šaljivo pošto ter igro burko. Po vspredu prosta zabava. Začetek točno ob 7. uri zvečer v prostorih gosp. Pavleta Obid. Vstopnina: sedeži I. vrsta K 1'40, nadaljni K 1'— stojišča 50 vin. Ker je čisti prebitok namenjen za nabavo gasilnega orodja in oprave, se preplačila hvaležno sprejemajo. — Odbor.

Iz kobariškega okraja.

S Trnovega, 22. I. — Na državno cesto proti Kobaridu, blizu železnega mosta, se je nocej privaril cel hrib kamenja in zemlje, tako da bo promet zaviran za nekaj časa. Sreča, da se je to zgodilo noči. Ta cesta g. Machnitschu ne dela žosti. Dasi nova, je zelo preozka in ima preveč ovinkov. Pravo čudo je, da se še ni na njej zgodila večja nesreča.

Sokolski vestnik.

Sokolstvo.

(Dalje.)

V tej dobi je Sokolstvo dozorevalo. Kakor je obstojalo nekdaž narodno delo v živio klicih, veselicah in govorih, izvira-jočih iz narodnega pa tudi vinskega navdušenja, tako si je predstavljala večina naroda sokolsko delo: Rudeča srajca, čepica s sokolskim peresom in pohod na narodne prireditve, plesi, petje. Le malokdo se je poglobil v idejo in se poskušal upirati splošnemu nazoru. Ravno zato je v onem času živelo, oziroma životarilo mirno, brez velikih bojev, pa tudi brez upoštevanja, vsaj takega, kakoršnega bi moralo uživati. Ni dajalo od sebe žaru in toplote, bilo je le bolj geslo kot oživljaljoča ideja.

Sokolstvo je postalo sčasoma resnejše in se začelo zavedati svoje naloge. Po-

vršnosti doseadanega delovanja je sledilo globoko spoznanje, in ideja sama ni mogla ostati dolgo le geslo, postala je sama sebi namen, določen in jasen. Iz navidezne organizacije posameznikov in mas je postalo Sokolstvo močna vsenarodna; njegovo delovanje se je poglobilo. »Ozdravljenje, povzdiga naroda; njega okrepitev in vzgoja«. Postalo je težka, toda potrebna šola, z natančnim učnim načrtom. V ospredje je stopila telesna vzgoja, katero smatra Sokolstvo za podlago vsemu. Sicer se je tudi prej telovadilo. Toda kako! Enostranske težke telesne vaje, bolj atletične in predvsem nesistematične, so prej škodile, kakor koristile, v večini društev pa niti te ni bilo. Sicer so bile temu deloma tudi razmere krive. Danes ima Sokolstvo svoj lasten način telesne vzgoje: Sokolski telovadni sestav, ki je priznано najboljši na svetu. V sokolskih društvih se goji sistematična telovadba in društvo brez telovadcev je danes nesmisel. Pri tem pa Sokolstvo ni ostalo. Telovadba sama bi našemu narodu sicer pomogla telesno, toda vzgojila bi ga ne. Vzgoja pa je najvišji namen sokolskega dela. Telesne vaje vplivajo same sicer že na duha telovadcev, ker jim vzbujajo zavest moči, ga silijo k napredovanju in podžigajo njegovo voljo k tekmovanju z drugimi. Toda telovadba ni sama sebi namen, ampak le sredstvo. Telovadec naj ve, zakaj telovadi, zakaj ravno v sokolski telovadnici in zakaj na način, kakor to določa telovadni načrt. To mu mora nuditi njegov vaditelj. In vendar ni Sokolstvo samo telovadna institucija! Niti ni šola telesne vzgoje. Ono je trdno organizirana zveza posameznikov, katerih krog naj se razširi čez ves narod, katerih medsebojno razmerje je strogo določeno, in ki imajo skupno delovati natančno po sokolskih geslih. Medsebojno razmerje članstva sloni na demokratični podlagi. Skupno življenje je s samim geslom bratstvo natančno urejeno. Bratstvo oplemenjuje srca posameznikov, ublažuje nasprotstva in izpreminja škodljivo medsebojno tekmo v plemenito sodelovanje v korist in napredek skupne stvari. Zato se mora v Sokolstvu vedno in povsod povdarjati, da je nestransko. Vsako politično delovanje je iz Sokola izključeno, ker bi ravno to zastrupilo vse življenje v organizaciji in bi cela stavba bila v večni nevarnosti pred političnimi streslji. Ravno to se Sokolstvu največ očita, ali pa se mu očita v tem oziru hinavščino.

(Dalje.)

Podgorski Sokol je imel v nedeljo 19. t. m. svoj III. redni občni zbor. Navzočih je bilo 33 bratov. Pozdravil je navzoče br. podstarosta, ki se pred vsem spominja ravnokar umrlega br. staroste. Vsi se dvignejo s sedežev. — »Vječnaja mu pamjat«!

Prva točka na dnevnem redu je bilo predavanje. Predaval je br. Faganeli o razvoju Sokolstva pri vseh slovanskih narodih od prvega začetka do danes. Doznali smo iz tega predavanja, kako številna je slovanska sokolska armada, kako disciplinirana in prežeta bratskega duha. Da, — »Mi ne izginemo, mi nismo več sami«! — In slovensko Sokolstvo je kaj častna veja na ti mogočni slovanski lipi.

Brat načelnik poroča, da se je telovadilo 120 ur. Zanimanje za Sokola je res obče ali telovadcev pre malo. Vabi vse, ki so dobre volje, naj pridejo v telovadnico. Letos je naše jubilejno leto, da ne bomo med zadnjimi!

V novem odboru so sledeči bratje: Slamič Al. starosta, Klančič Milan podstar., Faganeli Ant. načelnik, Dolenc Iv. tajnik, Klančič Fr. blagajničar; odborniki: Bregant Štef., Klavčič Jož., Okroglič Alb., Juretič Evgen, Susič Jožef. Namestniki: Bizjak Andrej, Brešan Fr., Simonetti Marij. Pregledovalca računov: Trpin Iv., Svečerič Janez.

Ob sklepu se je nabralo za brate na Balkanu K 15.

In ti Sokol podgorski, vzletaj ponosno nad svojim gnezdom, nad svojo Podgoro. Skrbno čuvaj tja proti zahodu in severu; pomni, da si predstraža Gorice. S tabo nikdar, le preko tebe naj pelje pot sovražnika tvojega naroda! — Na straži!

Sokolsko društvo »Dornberg-Zalošče« ima svoj redni občni zbor dne 26. t. m. kakor sledi: 1. Nagovor staroste. 2. Poročilo tajnika in načelnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Slu-

čajnosti. Občni zbor se vrši v prostorih br. Fr. Golja, nadučitelja v Zaloščah ob 3 uri popoldne.

»Kakor kdo more«, ta naslov letošnje Sok. maškerade, katera se vrši na pustni torek v vseh prostorih »Trg. doma«, je vzbudil med goriškim občinstvom veliko zanimanja. Od več strani se sliši, da nekateri ne razumejo naslova. Ali je to mogoče? »Kakor kdo more«! V navadni promenaški obleki, v fraku, v letni, zimski ali športni obleki naj pridejo gospodje. Dame ravnokar, tudi razni kostumi in narodne noše niso izključeni. Kaj pa maske? Tudi za te velja: »Kakor kdo more« Pietrettes, Pierot, pajaco, cvetke, metulji raznih barv, vse, vse, kakor kdo more in kakor hoče, naj pride na Sokolovo maškerado, ki se vrši v prid prepotrebni »Sok. domu« v Gorici. —

V veliki dvorani bode rajajoči mladinski sviral k plesu vojaški orkester tuk. pešpolka. V spodnjih prostorih v »Oštariji pri Žefu« bode razveseljeval žejne in lačne z raznimi »štajeriši« in »čardaši« »šramelkvartet«. Skratka bodi povedano, da je veselični odsek prav dobro preskrbel, da bode celo noč in v vseh prostorih vladalo veselje in pravo pustno rajanje.

Začetek ob 8^{1/2} zvečer. Maske opozarjamo, da ostanejo lahko celo noč zakrite. O polnoči ni odmora. Vstopnina 2 K za osebo; posebni sedeži na galeriji 1 K. Vstopnice in sedeže se dobi prihodnji teden v predprodaji v trgovini gosp. A. Gabršček v »Trg. domu«. Kakor kdo more, naj pride...

Gospodarske vesti.

Denar avstrijskih vladarjev v ameriških bankah. — Nekaj let že ulagajo evropski vladarji svoj denar v velike banke Zedinjenih držav in kupujejo akcije ameriških podjetij. Cesar Viljem II. na pr. ima že več let za tri milijone akcij ameriške železniške družbe in pruski princ imajo obilo takih akcij. Ruski car ima za 6 milijonov dolarjev takih akcij kakoršne ima cesar Viljem II., ki mu donajajo 500.000 dolarjev na leto. Angleški kralj Jurij V. ima za pet milijonov dolarjev ameriških akcij. Kralji, ki imajo vložen svoj delež v deželi dolarja, so dalje: kralj grški, italijanski, danski, belgijski, španski. Bivša cesarica Evgenija ima naloženega v Ameriki le 10.000 dolarjev. Tudi avstrijski cesar in papež sta angažovana ali le z malimi svotami v zaoceanskih bankah. Papež in dunajski dvor zaupata svoj denar Rotšildom in Natanu Montefiore v Londonu, Parizu in Frankobrodu.

Slovanska gospodarska centrala v Zagrebu. — »Obzor« se bavi z mislijo ustanovitve »Slovanske gospodarske centralne« v Zagrebu s sodelovanjem Čehov, Poljakov in Slovencev.

Za tujski promet ob Adriji. — Včeraj se je vršilo v Trstu v palači Avstr. Lloydja zborovanje interesentov za tujski promet ob Adriji. Podalo se je tudi poročilo o delovanju odbora tekmo lanskega leta.

Leksikon za inserenta je časopisni katalog. Brez natančne, v vseh točkah zanesljive pomožne knjige, ni moči, ali vsaj samo z velikimi stroški izvesti svoje insercijske načrte. Ta izkušnja je že od nekdanj navajala anončno pisarno M. Dukes nasled. (Maks Augenfild in Emerik Lesner d. d.) na Dunaju, I. okraj, Wollzeile št. 9, da je časopisnemu katalogu, ki ga izdaja, posvečala največjo pozornost. Z neutrudljivo revizijo vedno stoječ na višini časa, daje ta časopisni katalog M. Dukes nasled. d. d., inserentu množico dragocenih informacij. Ta obsežni leksikon najhitreje reši za vsakega interesenta odločilna vprašanja: »kje — kdaj — kako?« — Katalog je ravnokar izšel z uvodom splošne gospodarske vsebine in je inserentom gratis in franko na razpolago.

Piva se je popilo v Gorici v mesecu novembru lani 855 hl in 19 l.

Zveza čeških hranilnic je protestirala proti odloku vlade, ki predpisuje, da morajo hranilnice naložiti 30% svojih niog v mobilijah in polovico v državnih papirjih. Ta odlok smatrajo protizakonitnim.

V Solunu se opaža počasi živahnije trgovsko gibanje. Dan na dan prihajajo z dežele trgovci v Solun sklepat kupčije. — V Seresu je gospodarsko stanje slabo. Boda je velika; manjka živeža. Skladišča za tobak, v katerih je bilo zaposlenih na tiso-

de oseb, so zaprta. — V Mitrovici je tudi slabo trgovsko stanje. Vsi trgovci v Novembazarju se nahajajo v kritičnih finančnih okoliščinah.

Češke banke v letu 1912. — Kakor politično, se skušajo odtrgati Čehi tudi gospodarski od varuštva Nemcev. Njihov trgovski talent, štedljivost in pridnost so jim pripomogle tako daleč, da se danes že nele niso osvobodili od nemške odvisnosti, ampak, da celo vspešno konkurirajo z njimi. Posebno napredujejo njihovi denarni zavodi, banke in posojilnice. Največja je Živnostenska banka. Njen kapital znaša K 80.000.000 rezervni fondi pa K 22.000.000. Ustanovila je že celo omrežje filialk, ne le v deželah češke krone, ampak po celi Avstro-Ogrski. Njena podružnica na Dunaju je nevaren tekmelec nemškimi bankam. Živnostenska je financirala mnogo večjih podjetij in ustanovila sama zopet več bank.

Druga je Ustredni banka českých spořitelenská s kapitalom K 25.000.000. Kakor Živnostenska ima tudi ta banka svoje filialke v Trstu.

Pozemkova banka s kapitalom 9.000.000 K dalje Češka prümislova banka, Pražská úvěrní banka, Česká banka (8.000.000 K) Bohemia s kapitalom 3.000.000 K, Moravska agrarní o prümislova banka (K 12.000.000). Razen teh bank delujejo še nekatere manjše v raznih mestih. Predvsem so češke banke udeležene pri ustanovitvi večjih industrijskih podjetij. Zlasti na jugu izpodirva češki kapital nemškega, kar moramo le pozdravljati. Čehi se dobro zavedajo, da kdor ima denar, ta je gospodar, zato tudi z njim lastno vstrajnostjo delujejo za svoje zavode. Akcije teh bank kakor tudi večine od teh ustanovljenih in financiranih podjetij so v čeških rokah. Saj še celo pri Ogrski banki je akcij v čeških rokah več kot v ogrskih. Radi tega se Čehi vstrajno borijo, da bi dobili mesto v vodstvu te banke.

Če pomislimo, da so bili Čehi pred par desetletji gospodarsko zelo odvisni od Nemcev, da so si vse to, kar imajo, tekoma časa priborili, akoravno so bile za njih razmere istotako neugodne kot za nas, nas mora vendar primerja z njimi nekoliko boleti. Kulturno in gosp. so na isti večini z avstrijskimi Nemci. Češka je industrijalno središče Avstrije in Praga je kulturno središče Slovanov.

Poglejmo še, koliko posojilnic je v čeških deželah. Koncem l. 1912 jih je delovalo na Češkem, Moravi, Šleziji in Nižjeavstrijskem 997. Večina teh je bilo z omejenim jamstvom. V čeških hranilnicah je bilo l. 1912 naloženega kapitala K 769.400.000. Radi denarne krize izkazujejo za to leto upadek nasproti l. 1911 v znesku K 58.300.000. Koliko je naloženega češkega kapitala še v dežljni banki kraljestva Češkega, v Hipotečni banki, koliko v poštni hranilnici!

Razne vesti.

Rezervniki se vrnejo? — Listi poročajo, da je vojna uprava poslala posameznim poveljstvom, katerih se to tiče, ukaz, naj one k izredni vojaški službi vpo-klicane rezervnike, ki imajo uujne vzroke, začne odpošiljati domov. Odpošiljanje na dopust je že začelo. S tem pa še ni rečeno, da se vrnejo vsi rezervniki, zlasti ne oni ob meji.

Pred 120 leti. — Dan 17. januarija, to je dan, na kateri je bil v Versailles izvoljen deveti predsednik francoske republike Poincare, je znamenit v zgodovini Francoske; kajti na ta dan pred 120 leti je bil od konventa obsojen na smrt Ludevit XVI.

En milijon osemstopenideset ločitev zakona. — V Newjorku se je sešla te dni komisija, ki ima nalogo sestaviti načrt postave glede ločitve zakona za vse Zedinjene države. Komisija je razpolagala z velikimi statističnimi podatki in konstatirala na svoje veliko začudenje, da je bilo zadnjih 40 let v Ameriki izvršenih 1.850.000 ločitev zakona. Zadnje leto je bilo v Zedinjenih državah 100.000 ločenih zakonov; šlo je pri tem za usodo 70.000 otrok. — V vsem ima Amerika rekord!

Deček z brkami. — Dr. Sarkanyi, zdravnik, je našel v občini blizu Nagy Szalante 6-letnega dečka s prav lepimi brkami, za kakoršne bi ga zavidal marsikak gospodič. Zdravnik je opozoril na ta nenavaden pojav medicinske kroge.

Ruski aviatiki v Srbiji. — Ruska aviatika Agafonov in Kirštajn se nahajata v Nišu, odkoder poletita v Beograd. Kirštajn odpluje na aeroplanu, katerega je Srbiji poklonila redakcija »Novega Vremena«.

Iz ruske bolnišnice v Beogradu so odpuščeni že skoro vsi ranjenci zdravi; ruska misija koncem tega meseca odpotuje domov. Iz Skoplja je že odpotovala angleška misija.

Nemški dijaki proti inozemskim dijakom. — Velika skupščina berlinskih dijakov je protestirala proti poplavljenju nemških univerz po dijakih iz inozemstva.

Dalje na peti strani.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsimi drugimi dražičnimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2.—

Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Boletino olajšujoče in okrepjujoče staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste. **Orig. steklenica K 2.—** Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna **A. MOLL, c. in hr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9.** Zaloga v Gorici v lekarni: **A. Gironeoli, G. Cristofoletti.**

Biser

med vsemi žitnimi kavami je **Franckova Perl-rž.** Vsak požirek iz škodelice potrjuje premoč te fine kakovosti.

K vsaki žitni kavi pa je, da se doseže v resnici poln okus in lepa okusna barva, treba pridjati malo porcije

pravega zagrebškega Franckovega pridatka za kavo.

Obe vrsti dobite se v vsaki špec. trgovin.

Naznanilo preselitve.

Specialna trgovina s platnom in bombažastim blagom, ki je bila nad 7 let v Via Stretta št. 4

tvrdka H. WALLAND

se opusti in se otvori jutri v ulici **Giosuè Carducci štov. 17 (hiša Orzan)** na novo s povsem svežo zalogo blaga.

Zeleno surovo vino (Vipavec).

Kdor ima na Vipavskem na prodaj zeleno surovo vino, naj mi prinese uzorce in naznani ceno.

V Gorici, 22. jan. 1913.

Leopold Stern

ulica Contavalle št. 2.

Striček! teta, dajte se preprositi, Palma-podpetnik je treba nositi!

The illustration shows a young boy on the left, wearing a hat and a striped shirt, pointing upwards. To his right, a woman in a dark dress is seated at a table, looking towards the boy. The scene is set in a simple, domestic interior.

Vaški načelniki v Tržaški okolici.

Tržaški magistrat nastavlja po Tržaški okolici v vseh za načelnike ljudi, ki imajo služiti v vsem, kar hoče od njih magistrat gledé okolice, ki špijonirajo in so ljudstvu neljubi organi.

V seji mestnega sveta tržaškega 23. t. m. je govoril o teh vaških načelnikih capoville, dr. Rybař.

Pri pododdelku »okrajni uradi« se je oglasil k besedi svet. Rybař rekoč: Pod tem pododdelkom se nahajajo tudi postavke za plače okoličanskim vaškim načelnikom (kapovilom).

Institucija vaških načelnikov v slovenski tržaški okolici je ustanova proti volji ljudstva, in to posebno iz političnih vzrokov. Do leta 1847. so namreč posamezne vasi, oziroma posamezne katastralne občine v tržaški slovenski okolici imele neko avtonomijo, katere izraz je prišel zlasti do veljavé v tem, da so te vasi volile same svoje načelnike, imenovane župane, in sicer s tem slovenskim imenom imenovane tudi v laških magistratnih spisih. Ti župani so bili izbrani izmed najboljših in najvrednejših vaščanov ter niso bili plačani; zato so bili popolnoma neodvisni, vsled česar jim ni trebalo imeti ozirov ne na desno, ne na levo, zlasti tudi ne na veter, ki je pihal na magistratu.

Ta avtonomija pa seveda večini na magistratu ni bilo po godu, in zato jo je leta 1848. odpravila!

Če se vpošteva te zgodovinske pravice tržaških slovenskih okoličanov je jasno, da je institucija sedanjih vaških načelnikov, ki je bila okolici vsiljena, proti volji prebivalstva.

Ne da se tajiti, da so nekateri izmed vaških načelnikov skozi in skozi poštenjaki. Toda, ker magistrat, oziroma večina izbirajo za vaše načelnike le ljudi, ki plešejo, kakor se na magistratu gode, so današnji vaški načelniki le večinoma slepo orodje v rokah magistrata, da špijonirajo slovenske učitelje itd.... Župan: Vaški načelniki opravljajo svojo službo. — Rybař: Špijoni so, ki poročajo potem aesorjein, to lahko dokažemo. Znamo to od vaških načelnikov, ki so bili odpuščeni iz vaše službe. Župan hoče trditi, da magistrat ne daje načelnikom političnih navodil. Rybař (krepko in energično): Kar trdim, je res; z imenil lahko to dokažem. Ljudje, ki so me informirali, so pošteni in jim verujem. Saj sem bil radi pritožb že z deputacijo pri vas, gospod župan, pa ni nič izdalo! Župan: Pa saj so vaški načelniki vsi Slovenci! Rybař: Žalibog! Vas zahvalimo za take Slovence!

Pa, da ne boste mislili, da govorim brez podlage, hočem citirati dejstva! Župani imajo namreč možnost, da delajo vaščanom sitnosti, če se gre n. pr. za izdajanje ubožnega spričevala, za poročilo magistratu glede premoženjskih razmer tistih, ki morajo plačati bolnišnične stroške ali tistih, ki prosijo za vsprejem v mestno ubožnico itd.

In tu delajo vaški načelniki različna poročila za one, ki trobijo v njihov rog, drugačna za druge. Znan je obžalovanje vrednega slučaja Hreščak, ki se je dogodil pred časom v Trebčah. Mlad mož, ki je obupal, da bi mogel poplačati grozno visoke bolnišnične stroške, za katere ga je občina tožila, ker je bržkone imela preugodno poročilo o njegovih premoženjskih razmerah, si je iz obupa vzel življenje. — Večina teh načelnikov so tudi gostilničarji ali trgovci, in prebivalstvo sumi, da tisti, ki se pri njih služijo, lažje doseže od »kapovile«, kar potrebuje, nego oni, ki se pri njem ne služijo. Temu mora biti enkrat konec! Nekateri člani večine so svoj čas sami priznali, da uredba vaških načelnikov ni vzorna. Že pred 5 ali 6 leti se je stavil predlog za nje reformo, pa ni bil sprejet. Danes je to stanje še slabše, ker, dočim so bili prej načelniki stalno nastavljeni, se sedaj potrjujejo vsake 3 mesece, vsled česar so še bolj odvisni in gledajo, da čim bolj vstrežejo magistratni gospodi. Opozorim naj le na slučaj, da je ob priliki ljudskega štetja načelnik v Trebčah, kjer ni nobenega Italijana razun njega — in še on ima nemško ime Stücker — napravil nešteto Italijanov!

Večina se nani Slovincem čudi, če nismo preveč vneti za občinsko avtonomi-

jo. Kako vruga, ko ta ni za vas drugo, nego tlačenje, zloraba, protekclja! Slabše vladate z nami nego so Turki z našimi brati v Macedoniji.

Če hočete sami za-se avtonomijo, dajte jo tudi okolici! Saj je to po § 6 mestnega statuta mogoče.

Predlagam, da se naloži eksekutivi, naj studira in čim preje predloži načrt spremembe mestnega pravilnika s posebnim ozirom na vprašanje okoličanskih vaških načelnikov, katere naj voli narod po prosti lastni volji, in ki naj bodo v zadevah materijelnih interesov dotične vasi avtonomni.

Svet. Puecher predlaga, da naj se naloži mestnemu odboru, da poroča o Rybařevem predlogu pred tretjim čitanjem log od večine odklonjen.

Pri glasovanju je bil Rybařev predproračuna.

Veliko slovansko drevo.

Veliko je in na široko raztegnjeno. Slovansko pleme zavzema teritorije 19.600.000 kvadratnih vrst in šteje blizu 160 milijonov: 159.420.000 (po popisu ruskega prof. Florinskega).

Slovansko pleme delimo v tri glavne veje.

I. Vshodna veja, v katero štejemo mnogobrojni ruski narod, ki se deli na Velikoruse, Maloruse in Beloruse.

II. Južna veja, h kateri pripadajo Bulgari z Macedonci, Srbi in Hrvatje in Slovenci.

III. Zapadna veja, v kateri so Čehi in Moravci, Slovaki, Lužiški Srbi, Poljaki, Mazuri, Šlezi in Kašubi.

Od vseh slovanskih narodov so najštevilnejši Rusi. Za njimi pridejo Poljaki, katerih je 21.700.000, Srbohrvatov je 10.000.000, Čehov 7 $\frac{1}{2}$ milijona, Bulgarov 5.700.000, Slovakov 2.740.000 Slovencev 1.500.000, Kašubov 370.000 in Lužiških Srbov 157.000.

Zanimivo je, kako se veliko slovansko drevo deli po veri.

Pravoslavni je 111.540.000, in to Rusov 100.760.000, Srbov 5.450.000, Bulgarov 6.260.000 in ostalih 60.000. Ruskih razkolnikov je 3.500.000, unijatov okoli 4 milijone; od teh 5000 Bulgarov, ostali so Rusi.

Katolikov je 37.300.000. Od teh Poljakov 21.150.000, Čehov 7.250.000, Slovakov 2.060.000, Hrvatov 3.450.000, Slovencev 1.480.000, Rusov 1.500.000, Kašubov 345.000, Bulgarov 50.000, Srbov 15000.

Število protestantov znaša do 1.640.000; od teh je Slovakov 680.000, 550.000 Poljakov, 230.000 Čehov, 142.000 Lužiških Srbov, 25.000 Kašubov, 2.000 Bulgarov.

K islamu jih pripada 1.230.000, in sicer 860.000 Srbohrvatov ter 370.000 Bulgarov.

Ti interesantni podatki so točni. Pribiti treba, da nijeden katoliški slovanski rod ni svoboden!

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Ombriček (odgov. J. Fabčić). Zaloga: Družba za izdajanje listov »Sofa« in »Primorec«.

Najfinejši okus zrnate kave slastno - dišeče - osvežujoča

Mali oglasi.

Najmanjša pristožbina stane 60 v. n. Ako je oglas obsejalni se računa za vsako besedo 8 v. n. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne poma, kar nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Sprejme se učence poštenih staršev, v sodovičarsko obrt. — Pismene penudbe naj se pošlje na Andreja Zgonc, sodovičar, Cerkljica pri Rakeku (Notranjsko). 17—9

Fotograf A. Jerkić slikal bode odsej pri slabem, temnem vremenu in tudi zvečer pri električni svetilki »Jupiter«. — Senzacionalna novost, krasen umetniški efekt!

Slovenska šivilja se priporoča cenjenim damam in gospicam. — Izdeluje obleke in kostume po najnovejši modi Jospina Bregantič, ulica Caserma št. 5, III. nad. 417—1

E 3502/12./6.

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Marije Žerjal v Gorici zastopane po odv. Dr. Treo-tu bo dne 7. februarja 1913 dopoldne ob 10. uri pri spodaj oznamenjeni sodnji, v izbi št. 17 v Gorici dražba najema oziroma nakupa gostilniške obrti v Gorici Via Teatro št. 19 za dobo 7 let.

Najmanjši ponudek znaša mesečni znesek K 10.— pod tem zneskom se ne daje v najem.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo gostilniške obrti, smejo tisti, ki želé kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 8 med opravilnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati gledé gostilniške obrti.

G. k. okrajna sodnja v Gorici odd. III. dne 19. decembra 1912.

Dr. Jeroušek. 38—1

Razglas.

Vsled preselitve razprodam svoje veliko posestvo v Bukovci oddaljeno eno uro od mesta Gorica in četr ure od postaje Volčjadraga. Posestvo obstoji iz vinogradov, travnikov, njiv ter novih gospodarskih poslopij. Iz novih vinogradov je pričakovati nad 200 hl vina, redi se lahko do 10 glav govedov.

Po sodnem cenilu — geometru je posestvo glasom cenitve 30/11. 1910 cenjeno na 80.814 K 95 v.

Prodam pod to cenitev. Del kupnine 50.000 K lahko ostane vknjižen, ostanek se plača v obrokih. Pojasnila dajem osebno.

D. Gilčvert Gorica Via Bertolini št. 20. 41—2

Dražba terjatev

konkurznega sklada »Mizarske Zadruga v Solkanu« se bo vršila dne 31. januarja 1913

dop. ob 10. uri na tuk. c. kr. okrožni sodnji (soba št. 4) in sicer v 2 skupinah:

1. skupina obstoji iz terjatev (izvršljivih) proti združnikom iz naslova jamstva v skupnem znesku okoli 68.000 K.

2. skupina pa iz terjatev napram blagovnim dolžnikom v skupnem znesku okoli 123.000 K.

Terjatve obeh skupin se bodo oddale najboljšemu ponudniku proti takojšnjemu plačilu. Izklicne cene ni.

Dražbeni pogoji in seznamek dolžnikov so na razpolago pri podpisanem upravitelju stečajnega sklada, ki da sploh vsako zahtevano pojasnilo.

Odgovorni dr. Franko, upravitelj. 38—2

ODLIKOVANO

MIZARSTVO

: z električnim mehaničnim obratom :
ANT. ČERNIGOJ
Gorica, Tržaška cesta št. 18.

Izdeluje: vsa stavbena dela, okna, vrata, podove. . . . .
Zaloga pohištva omare, mize, postelje, stolice, okvirje, blazine in šuste. . . . .
Zaloga: Strugarskih in rezbarskih izdelkov. . . . .

Izkušenega poslovedjo, eventuelno izurjenega preddelavca sprejme

Stolarna v Sodražici (Kranjsko).

Plača po dogovoru. Nastop v teku 3 tednov. 40—8

Zaloga piva v Trstu išče v bližini mesta naravnega ledu

za letno sezono. Potrebuje od aprila dalje vsaktedensko dostavo enega voza s približno 25-mi kvintali. — Ponudbe naj se naslove: Naraven led, Trst, Via Stadion, poste restante. 89—1

Podpisani, s spričevali potrjeni čevljarški mojster in sodni cenilec, naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da sem odprl

svojo delavnico v Ganski ulici št. 9

ter se priporočam slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk, in jamčim za točno in solidno postrežbo udani

Rud. Benedetič, čevljarški mojster. 485—20

EN POGLED

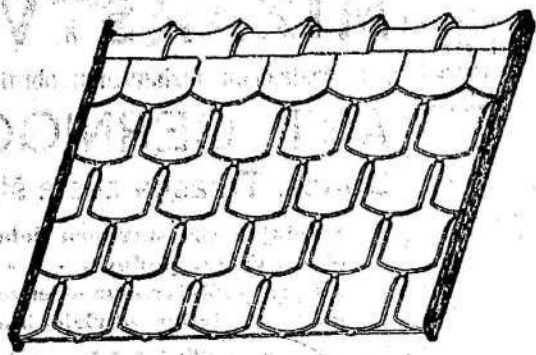
v moj najnovejši glavni katalog s 4000 slikami vas prepriča o zmčznosti moje tvrde in priporoča se, zahtevati ga zastonj in poštnine prosto, če bi potrebovali rabljenih predmetov in priložnostnih daril.

G. in kr. dvoraj dobavitelj HANNS KONRAD, razpošiljalnica v Brüx-u št. 1219 (Češko).

Niklaste žepne ure K 4-20	boljša vrsta . . . K 5—
niklasti budilnik . . . 2-90	ure z niklom . . . 8-50
harmonike . . . 5—	gosli 5-80
samokresi . . . 8—	

Razpošilja po povzetju ali proti naprej poslanem denarju. Nikak riziko! Zamenjava dovoljena ali pa se vrne denar.

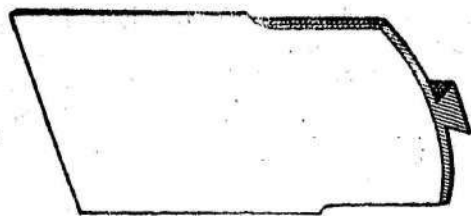
Patentovani sidro-strešniki

(Patent Anker Faizztegel.)

Nova, viharju in dežju kljubujoča kritba. Najednostavnejše, najlažje in najcenejše strešno kritje. Ni potrebno ne privezovati, ne pribijati. Kritba skoraj dvojnata, vsled tega varuje pred mrazom in vročino. — Sidro strešniki se pripravljajo iz najboljše tvarine na najnovejših strojih, na najpopolnejši način.

Glavni zastopnik za Goriško, vipavski in tolimski okraj ter za Kras:

turška z železnino **O. Zajec - Gorica,**
Gospodarska ulica št. 7., telefon št. 107.

C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Trstu.

Zimski šport v Bohinju in na Bledu. Železniška postaja Bistrica - Bohinjsko jezero.

Športno in zabavno sankališče „Belvedere“ na obronkih „Črne Prsti“, 10 minut od postaje, sanke so na razpolago. — Mnogoštevilne sani s konji za zabavne vožnje so na razpolago na kolodvoru. — Za smučalce so znamenovane smučne ture (3-5 ur).

Železniška postaja „Bled“.

Drsašišče na Blejskem jezeru, zabavno sankališče blizu postaje. — Mnogoštevilne sani s konji za zabavne vožnje so na razpolago na kolodvoru.

Zveza vlakov:

Brzovlaki						Osební vlaki										
7.45	6.00	8.40	9.05	12.50	4.20	10.39	5.55	9.00	11.25	8.00	5.47	10.17	2.00	7.00	10.57	9.37
9.14	7.29	10.04	11.13	2.58	6.13	12.39	7.40	7.35	9.57	6.32	2.42	8.21	10.48	4.44	8.51	7.24
10.43	8.53	11.29	1.07	4.50	8.00	2.29	9.24	6.25	8.45	5.21	2.05	6.47	10.19	3.08	7.18	6.26
11.05	9.20	11.51	1.37	5.28	8.27	3.00	9.48	6.04	8.24	5.00	1.38	6.19	9.51	2.41	6.46	6.03
iz Jesenic						do Jesenic										
5.37	6.52	11.30	3.32	10.00				11.33	7.23	11.14	4.20	8.15	11.33			
7.22	8.31	1.14	5.20	11.33				10.03	6.11	9.57	2.44	6.42	10.03			
8.23	9.50	2.38	6.45	1.35				9.21	3.02	8.41	1.39	5.32	8.28			
8.44	10.17	3.07	7.12	2.04				8.59	2.31	8.04	1.08	4.32	8.01			

Vozne cene v kronah, III. razred, enostavna vožnja iz postaje:

na postajo	Trst c. kr. d. ž.			Gorica d. k.			Ljubljana j. k.		
	Brzovlak	Osební vlak	Športni posebni vlak tja in nazaj	Brzovlak	Osební vlak	Športni posebni vlak tja in nazaj	Osební vlak	Brzovlak	
Bistrica Boh. jezero	6-50	4-90	5-80	3-20	2-50	3-	3-50	3-90	
Bled	8-30	6-30	6-80	4-20	3-20	3-80	2-80	3-	
Lesce							2-10		

Rezervirani vozni oddelki so na razpolago zimsko-športnemu občinstvu ob nedeljah in praznikih pri vlakih iz Trsta c. kr. d. ž. ob 7.45, 12.50, 4.20, iz Bleda ob 5.00, 6.46, iz Ljubljane j. k. ob 6.52, iz Bistrice-Bohinjskega jezera ob 4.42 in 8.01. — Ti vozni oddelki imajo svoje napise.

V Trstu ima cestna železnica zvezo od ulice Klander k športnim posebnim vlakom, ki vozijo ob nedeljah in praznikih ob ugodnem vremenu v Bohinj. — Za člane športnih društev se dobe znižani vozni listki pri deželni zvezah za tujski promet. — Istotam se zvedo redna vremenska poročila.

V TRSTU, meseca decembra 1912.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših trdk iz Istre, Galmačije, Mollifette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 2-, 240 za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštne prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Lesene valovite vratnice

izdelek prve vrste priporoča tržaška tovarna za izdelovanje vratnic iz jeklene valovite pločevine in lesenih izlozb

Ing. Luovik Fischer

TRST-Rojan.

Sprejme se spretnega in vpeljane zastopnika za ta okraj.

Glavna zaloga

Palma podpetnikov

A. Drufovka

Gorica, Raštelj 3.

Zaloga usnja.

IZIDOR NANUT

autorizovana stavbena turška

v Gorici

ulica Adelaide Ristori šte. 5

se priporočata p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdelujeta vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

Kje se kupi dobro in najceneje gotovo obleko?

C. kr. priv. kroji

Strokovna krojačnica za izdelovanje oblek za vsaki stan, po najnovejšem kroju. Največja zaloga blaga in gotovih oblek. Podpisani priporočam sl. občinstvu, da si ogleda mojo bogato zalogo. Prepriča naj se vsakdo sam, da vdobi edino v moji trgovini dobro in najceneje blago na meter, kakor tudi gotove obleke za gospode, dečke in otroke.

M. POVERAJ

Gorica, Travnik šte. 5.

Kje se kupi dobro in najceneje blago na meter?

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku

OLIO DI FEGATO DI MERLUZZO PRIMA PESCA

Trskino (štokfiževo) jetno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravno rmenne barve po K 140, bele barve K 2 Trskino železnato jetno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nerazviti in nežne narave.

Trskino jetno olje se železnim jedcem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norveške, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju, predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim št. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijsva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Sedlarska delavnica

Ivan Krauos - Gorica

na Korna št. 11.

Zaloga vsakovrstnih konjskih vpreg in raznih potrebščin za konje, kakor tudi velika izbira usnatih torbic, kovčegov za potovanje, istinic in denarnic; razni nagobčniki, ovratniki, biči, vrvice za pse itd. Barvanje in tapetiranje raznih kaleseljnov in kočij. Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršuje točno. — Nahrbtniki za planince.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. — Vloge na knjižice obrestuje po 4³/₄%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

v GORICI

— Delniška glavica K 8.000.000. —

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst